



Interview met Wim Ludeke over passend onderwijs

Wim Ludeke is voorzitter van het college van bestuur van de Onderwijsspecialisten en het Landelijk Expertise Centrum Speciaal Onderwijs.

In 2015 is in Nederland het systeem van 'passend onderwijs' ingevoerd. Wim Ludeke geeft antwoord op enkele vragen over passend onderwijs.

Er is veel negatieve publiciteit in de media over passend onderwijs.

Betekent dat dat het mislukt is?

Passend onderwijs is in 2015 ingevoerd. Het heeft tijd nodig om dat goed te laten 'landen'. Je moet scholen de kans geven ruimer te gaan denken. Vier jaar is daar echt nog te kort voor. Er zijn ook veel mooie voorbeelden van. De negatieve verhalen halen de krant.

Betekent de scheiding van regulier en speciaal onderwijs dat het reguliere onderwijsstelsel niet deugt?

Ik ben het ermee eens dat het regulier onderwijs te veel uitgaat van een grote gemene deler. Als een kind daar niet in past, heb je pech gehad (ook als je er aan de bovenkant 'uitvalt' met bijvoorbeeld hoogbegaafdheid). Toch moeten we af van het idee dat het speciaal onderwijs een soort afvalbak is. Zo van: als het helemaal niet anders kan, dan hebben we het passend onderwijs nog. Het zou fijn zijn als we dat wij-zij-verhaal eruit zouden krijgen. De winst zit juist in dat wat je met elkaar kunt realiseren. Vergelijk het met je huisarts, die is ook geen specialist. De specialist vind je bij het speciaal onderwijs. Als reguliere school (huisarts) is het belangrijk je grenzen te erkennen en op tijd de specialist in te schakelen. Gelukkig is er dan een collega-school waar het kind wel goed geholpen wordt.

Is passend onderwijs een bezuinigingsmaatregel?

Passend onderwijs is formeel geen bezuiniging. Het geld wordt anders verdeeld. Voor scholen voelt het misschien wel als bezuiniging. Toch is er veel mogelijk als een school iets wil. Ik ken een reguliere school die vijf onderwijsassistenten in dienst heeft. Vooral bij grotere (koepel)besturen kan er heel veel.

Ik heb het gevoel dat vooral kinderen van mondige ouders het redden in het regulier onderwijs. Hoe kijkt u daar tegenaan?

Ja, het zou niet mogen, maar het is wel zo dat ouders een belangrijke rol hebben. Met name wanneer een kind ook onder behandeling is bij een revalidatiecentrum dan wordt snel verwezen naar de bij het revalidatiecentrum aangesloten school. Het voelt veilig om een kind binnen de muren te houden, maar een revalidatiearts weet vaak onvoldoende wat de mogelijkheden zijn binnen het reguliere onderwijs. Je moet dan als ouders heel nadrukkelijk willen dat je kind naar het regulier onderwijs gaat.

Zijn er cijfers bekend hoeveel kinderen met een spierziekte naar het speciaal onderwijs gaan?

Ik ken geen harde cijfers. Als ik kijk naar onze aangesloten scholen dan is het aantal kinderen met een spierziekte duidelijk veel minder dan zo'n tien jaar geleden.



Klopt het dat de kinderen die nu nog naar het speciaal onderwijs gaan zogenaamde 'multi-problem'-kinderen zijn met veelal gedragsproblemen? Dan past een kind met 'slechts' een spierziekte daar toch niet meer tussen?

Het is een prima ontwikkeling dat er steeds meer kinderen met een spierziekte naar het regulier onderwijs gaan.

De andere kant is inderdaad dat de kinderen met een spierziekte die om welke reden dan ook wel naar een speciale school gaan mogelijk minder 'gelijkgestemden' hebben in de klas. Dat wisselt per school en klas. Dat kan een belangrijke vraag zijn bij het maken van een schoolkeuze. Een kind zal overigens prima onderwijs krijgen omdat deze scholen juist maatwerk (gepersonaliseerd leren) bieden.

Er is bijna geen aanbod in speciaal onderwijs op havo- of vwo-niveau. Wat raad je ouders aan als het kind dit niveau aankan?

Havo en vwo zijn inderdaad vaak een probleem; er zijn slechts vier of vijf plaatsen in Nederland waar dat aangeboden wordt. Ik zou niet zo snel genoegen nemen met een lager niveau onderwijs. Ik zou kiezen voor een reguliere school die nauw wil samenwerken met een speciale school en bijvoorbeeld een ambulant begeleider. Dit soort constructies gaat steeds beter maar vooral bij de kleine scholen werkt het nog onvoldoende. Het is nogal wat, maar soms kiezen ouders er ook voor om dichterbij een geschikte school te gaan wonen.